
dialectes italians

Autor:

Data de publicació: 15-01-2023

Quants dels dialectes italians són mútuament intel·ligibles?

Us puc explicar la situació d'algú que és del nord d'Itàlia. .

Parlo el dialecte de Bèrgam, que és una varietat del llombard oriental, una agrupació que inclou els dialectes de Bèrgam, Brescia i Màntua.

Els dialectes d'aquest grup formen un continu que es barreja entre si en els límits de les províncies.

Els dialectes de Bèrgam i Brescia són prou propers per ser mútuament intel·ligibles, però no del tot, i suposo que dos parlants de les dues llengües procedents de zones relativament "llunyanes" tindran alguns problemes per comunicar-se. Vaig intercanviar algunes frases a Llombardia Oriental amb un parlant brescià d'una ciutat a 65 quilòmetres de distància i vaig poder obtenir la major part del seu significat. La llengua era clarament la mateixa, però moltes paraules sonaven diferents. Suposo que al cap d'unes setmanes podria haver-ho entès tot.

Realment no sé res de l'altre membre del grup llombard oriental, el mantuà, però s'assembla al brescià i sóc capaç de llegir els textos a la seva entrada a la viquipèdia.

L'altra gran agrupació del llombard és la varietat occidental, parlada a Milà, Como i Varese. Aquí les diferències són més grans però els dialectes continuen sent intel·ligibles: sospito que un parlant milanès pot tenir més problemes per entendre el bergamasc que jo per entendre el milanès. Això es deu al fet que bergamasca (i bresciana) ha perdut moltes consonants que ajuden a reconstruir el significat: vi és vino en italià, vin en milanès però només vî en bergamasc i només ì si la paraula precedent acaba amb una vocal.

El dialecte del llac de Como (laghé) també és fàcil d'aconseguir. Sóc fan del cantant folk Davide Van De Sfroos

[1]

(no holandès, els noms signifiquen aproximadament Davide va estafant / enganyant) i puc recordar les lletres de les seves cançons sense problemes.

Si ens traslladem fora de Llombardia, suposo que hi podria haver alguna comunicació amb la gent del Vèneto, i potser amb l'Emília-Romanya del Nord. El piemontès és molt diferent i el genovès també podria ser àrab.

Anant cap al sud, just al sud de Rimini els dialectes canvien perdent la influència celta. Això vol dir que s'acosten a l'italià estàndard. Els vernacles toscans s'assemblen molt a l'italià, fins al punt que els toscans sovint no saben si utilitzen una expressió regional o alguna cosa que s'utilitza habitualment a tot Itàlia. Tanmateix, han escrit la majoria dels diccionaris, de manera que els seus propis idiotismes són "oficialment" italians.

La resta de la Itàlia central és un desenfocament: he tingut poca exposició a les seves llengües i no podré obtenir gran part dels dialectes de Marche, Abruzzo i Molise.

Pel que fa a la capital, la majoria dels italians entendrien la varietat moderna del romànic que es parla a Roma, perquè apareix molt a les pel·lícules i a la televisió nacional. No obstant això, està molt més a prop de l'italià estàndard del que era històricament.

Podeu dir fàcilment llegint la poesia de Giuseppe Gioacchino Belli (primera meitat del segle 19) que és molt més difícil que el vernacle actual o fins i tot que els escrits de Trilussa (primera part del segle 20).

Les llengües del sud d'Itàlia són massa llunyanes de mi per entendre qualsevol cosa, tret que sigui per escrit.

El sicilià i sobretot el sard són, en canvi, una causa perduda per a mi fins i tot per escrit